

სკოპინგის დასკვნა N30

დაგეგმილი საქმიანობის დასახელება: ნატახტარი (წიწამური)-რუსთავის მონაკვეთის ლოჭინის კვანძიდან-რუსთავამდე უბნის (ლოტი #5) მშენებლობა და ექსპლუატაცია;

დაგეგმილი საქმიანობის განმახორციელებელი: საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი;

დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი: გარდაბნისა და რუსთავის მუნიციპალიტეტები;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 17.07.2023;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენლის შესახებ: შპს „გამა კონსალტინგი“;

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ, გარემოს ეროვნულ სააგენტოში წარმოდგენილია გარდაბნისა და რუსთავის მუნიციპალიტეტებში, საერთაშორისო მნიშვნელობის „თბილისის შემოვლითი გზის - ნატახტარი-რუსთავის მონაკვეთის - ოთხი ლოტიდან ერთ-ერთის (ლოტი 5) მშენებლობისა და ექსპლუატაციის“ სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით, ნატახტარი (წიწამური)-რუსთავის მონაკვეთის ლოჭინის კვანძიდან-რუსთავამდე უბნის (ლოტი #5) მშენებლობა დაგეგმილია გარდაბნისა (სოფ. ფოლადაანთაკარის, სოფ. გამარჯვების, სოფ. ყარაჯალარისა და სოფ. ყარათაკლიას მიმდებარედ) და რუსთავის მუნიციპალიტეტის საზღვრებში. საპროექტო გზის დერეფნის საწყისი წერტილი მდებარეობს გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, საერთაშორისო მნიშვნელობის თბილისი-სენაკი-ლესელიძის (E60) მაგისტრალზე (GPS კოორდინატები shp ფაილების მიხედვით: X-501588.95, Y- 4612378.30), საბოლოო წერტილი - რუსთავის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, საერთაშორისო მნიშვნელობის თბილისის შემოსავლელი გზის (ს-9) მონაკვეთზე (GPS კოორდინატები shp ფაილების მიხედვით: X-495947.44, Y-4604378.41). სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, უახლოესი დასახლებული პუნქტი (სოფ. ფოლადაანთაკარი) საპროექტო გზიდან დაშორებულია 18 მეტრით.

სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილია დაგეგმილი საქმიანობის ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის განხილულია საავტომობილო გზის ადგილმდებარეობის, გზის გაყვანის ტექნოლოგიისა და უმოქმედობის (ნულოვანი) ალტერნატივები. სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია გზის მთლიანი მონაკვეთის (ნატახტარი (წიწამური)-რუსთავის მონაკვეთის) ადგილმდებარეობის 4 ალტერნატიული ვარიანტის (TB1, TB2, TB3 და TB4) ურთიერთშედარების შესახებ ინფორმაცია. წარმოდგენილი ინფორმაციის

მიხედვით, გარემოსდაცვითი, ტექნიკური და სოციალურ-ეკონომიკური საკითხების ურთიერთშედარების საფუძველზე უპირატესობა მიენიჭა „TB 4“ ალტერნატივას.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ნატახტარი (წიწამური)-რუსთავის მონაკვეთის საერთო სიგრძე შეადგენს 50.9 კმ-ს. პროექტის ფარგლებში ჯამურად დაგეგმილია: 48 ხიდის (გასასვლელების/გზასატარების, გადასასვლელების და კვანძის შემადგენლობაში მოსაწყობი და 2 არსებული ხიდის ჩათვლით), 12 კვანძის და 6 გვირაბის მშენებლობა. **ლოჭინის კვანძიდან-რუსთავამდე უბნის (ლოტი #5)** სიგრძე იქნება - **11 კმ**, სავალი ნაწილების ჯამური სიგანე - **2x7.5 მ**. საავტომობილო გზის დერეფანში გათვალისწინებულია 9 ერთეული სახიდე გადასასვლელის მოწყობა, ჯამური სიგრძით - **2.2 კმ**. ლოტი 5-ის მონაკვეთზე დაგეგმილია 2 კვანძის მშენებლობა - სოფ. გამარჯვების, სოფ. ყარაჯალარისა და სოფ. ყარათაკლიას უბნებზე. კვანძების მოწყობა დაგეგმილია დასახლებებთან შეუფერხებელი გადაადგილებისა და მაგისტრალზე წვდომის უზრუნველყოფისთვის. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, გზის ექსპლუატაციისას ზედაპირიდან წყლის არინებისთვის, გზის საფარის და ვაკისის დაცვისთვის, ასევე ჩამონადენით გარემოს დაბინძურების (წყლის ხარისხის გაუარესება, დატბორვა) რისკის შემცირების მიზნით, პროექტით გათვალისწინებულია სადრენაჟო სისტემის მოწყობა, რომელიც მოიცავს წყალგამყვან არხებს, მილსადენს და სალექარებს ნავთობდამჭერებით. საპროექტო გზაზე მაქსიმალური დასაშვები სიჩქარე იქნება 120 კმ/სთ. **ცხრილი 10-ის მიხედვით საპროექტო გზის სიგრძეა 8 კმ, ასევე ცხრილი 19-ის მიხედვით საპროექტო გზის სიგრძე შეადგენს 11 კმ-ს, ასევე დასაზუსტებელია ხიდების რაოდენობა და სიგრძეები, კერძოდ: გვ. 63-ზე მითითებულია, რომ პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია 3 ორმაგი ხიდი და 3 ერთმაგი ხიდის მოწყობა. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს დაზუსტებული ინფორმაცია საპროექტო გზის ჯამური სიგრძის, ასევე ხიდების რაოდენობისა და სიგრძეების შესახებ.**

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ლოტი 5-ის საზღვრებში 9 ერთეული მოსაწყობი ხიდისთვის ძირითადად გამოყენებული იქნება 2,8 მ სიმაღლის ფოლადის კოჭები და ნაბურღ-ნატენი ხიმიწეები. კოჭების სამონტაჟო ადგილებზე ატანა განხორციელდება მობილური ამწეების გამოყენების მეშვეობით. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს დეტალური ინფორმაცია პროექტის ფარგლებში მოსაწყობი და სადემონტაჟო ხიდების შესახებ, თითოეული ხიდის განთავსების ადგილის აღწერით, ფიზიკური მახასიათებლებისა და ტექნიკური პარამეტრების მითითებით.**

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, სამშენებლო ბანაკების ტერიტორიის შერჩევას გათვალისწინებული იქნება სხვადასხვა კრიტერიუმები და რეკომენდაციები, მათ შორის: ბანაკის მოწყობა სამშენებლო უბნების სიახლოვეს, ადვილად მისადგომ, მცენარეული საფარის თვალსაზრისით და ცხოველთა სამყაროსთვის ნაკლებად ღირებულ ტერიტორიაზე, სენსიტიური უბნებიდან (მაგ. მდინარის კალაპოტი, ისტორიული ძეგლები, შესაძლო არქეოლოგიური საიტები, სხვ) მოშორებით. **გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი უნდა იყოს**

დაზუსტებული ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკებისა და მათ შორის სამშენებლო უბნების ადგილმდებარეობის შესახებ.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, გზის მშენებლობის პროცესში ზემოქმედების ქვეშ ექცევა **გაზსადენები** (მფლობელი/ოპერატორი -ნავთობის და გაზის კორპორაცია, საპროექტო მაგისტრალური გაზსადენი (700მმ); სითი გაზი (120მმ); M&B გაზსადენი (100მმ); სუპერ გაზ იტალია რუსთავი (110მმ); დენმარკ საპროექტო PE (100მმ); სოკარ პეტროლუმ ჯორჯია (110მმ); სუპერ გაზ იტალია რუსთავი (110მმ); სოკარ გაზ ჯორჯია (32, 50, 63; 76; 219), **წყალმომარაგების მილები** (მფლობელი/ოპერატორი - GWP) - მილის დიამეტრები 110მმ, 200მმ და 500მმ. ჯამში 4 მონაკვეთი; **ელექტროგადამცემი ხაზები** (მფლობელი/ოპერატორი -ენერგო პრო ჯორჯია) - ნომინალი 0.4კვ, 0.6კვ, 10კვ, 110კვ, მათ შორის ორი ადგილობრივ გზასთან გადაკვეთა. ჯამში 16 მონაკვეთი; **საირიგაციო სისტემა** (შპს „საქართველოს მელიორაცია“) – 37 მონაკვეთი, მათ შორის 6 მილი დიამეტრებით 100მმ, 400მმ, 500მმ და 1000მმ; 1x1.5მმ, 2x2.5მმ, 4x2.5მმ და სხვადასხვა საკომუნიკაციო სისტემები (მფლობელი/ოპერატორი -დელტაკომი, სილქნეტი, PCMax) - ჯამში 6 მონაკვეთი. **გზშ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნეს განხილული დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად საპროექტო არეალში არსებული კომუნიკაციებისა და მასზე ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია (შესაბამისი ტექნიკური-საინჟინრო გადაწყვეტების მითითებით), ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს ზემოქმედებას დაქვემდებარებული კომუნიკაციების მფლობელების ინფორმირებისა და მათთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.**

სკოპინგის ანგარიშში მოცემულია ზოგადი ინფორმაცია გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების სახეებისა და იმ ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც გათვალისწინებული იქნება გარემოზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის, შემცირებისათვის ან/და შერბილებისათვის.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო გზის (ლოტი 5-ის) ზონაში სახიფათო გეოლოგიური პროცესები არ ფიქსირდება, ასევე დოკუმენტში აღნიშნულია, რომ საპროექტო ზონაში კერძოდ, სოფ. ფოლადაანთკარის, სოფ. აღთაკლიის, სოფ. ყარათაკლიის, სოფ. ყარაჯალარის ტერიტორიებზე აღინიშნება ზედაპირული ეროზიული მოვლენების კვალი, რაც იწვევს დახრამვას. **გზშ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნეს შეფასებული საპროექტო ტერიტორიის გეოლოგიური, გეოდინამიკური და გეომორფოლოგიური პირობები, ასევე შესაბამისი კვლევების საფუძველზე სათანადოდ უნდა იქნეს დასაბუთებული გასატარებელი საინჟინრო ღონისძიებები, შესაბამისი შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად, ეფექტურობის მითითებით.**

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, სამშენებლო სამუშაოების ეტაპზე მიწის სამუშაოების, ტექნიკის/სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილების და მუშაობისას ადგილი ექნება ხმაურის გავრცელებას და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევას. ექსპლუატაციის ეტაპზე ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების მოახდენს გზაზე მოძრავი სატრანსპორტო საშუალებები. ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება, ასევე მოხდება გზის და

ინფრასტრუქტურის შეკეთებისას. აღნიშნული მოვლენების/პროცესების პრევენციისა და შერბილების მიზნით, მოხდება სხვადასხვა შემარბილებელი ღონისძიებების გატარება, როგორცაა: სატრანსპორტო საშუალებების ტექნიკური გამართულობის კონტროლი, მათ შორის სახურავში წნევის შემოწმება; ძველი, დაზიანებული, გაუმართავი ტექნიკის გამოყენების აკრძალვა და სხვ. ხმაური და ვიბრაცია პროექტის სხვადასხვა ეტაპზე დაკავშირებულია მძიმე სამშენებლო ტექნიკის მუშაობასთან-გადაადგილებასთან, მანქანების მოძრაობასთან, გასხვისების ზოლის/განსახლების დერეფნის საზღვრებში კონსტრუქციების დემონტაჟის, ზოგიერთ უბანზე ასფალტის საფარის მოხსნასთან. მშენებლობის დროს ხმაურის და ვიბრაციის დონე დამოკიდებული იქნება ერთდროულად მომუშავე ტექნიკის რაოდენობაზე და მუშაობის რეჟიმზე როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპებზე ხმაურით გამოწვეული ზემოქმედების შესამცირებლად გატარდება სხვადასხვა შემარბილებელი ღონისძიებები, მათ შორის: ვიბრაციის წარმომქმნელი სამუშაოების (განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გვირაბის გაყვანის სამუშაოები) შესრულებამდე შესაძლო ზემოქმედების ზონაში არსებული შენობების დათვალიერება და მდგომარეობის დაფიქსირება. ნაკლები ხმაურის წარმომქმნელი აღჭურვილობის გამოყენება; ტექნიკურად გამართული მანქანების სამშენებლო ტექნიკის გამოყენება; სამშენებლო ტექნიკის/მანქანების გამართულობის რეგულარული შემოწმება/კონტროლი სამუშაოს დაწყებამდე და სხვ.

საპროექტო გზის უმეტესი ნაწილი არსებულ გზის მიმართულებას ემთხვევა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, ახალი ინფრასტრუქტურის მოწყობის შედეგად მოსალოდნელი არ არის ჰაბიტატების დამატებითი ფრაგმენტაცია. სამშენებლო სამუშაოების დროს საპროექტო გზის ვაკისის/ინფრასტრუქტურის მოწყობის შედეგად ადგილი ექნება გზის გასხვისების ზოლის გაფართოებისას ასათვისებელ დერეფანში მოქცეული ჰაბიტატის ნაწილის დაკარგვას. სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ დეტალური ინფორმაცია ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შესახებ წარმოდგენილი იქნება გზშ-ის ანგარიშში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო გზა (ლოტი 5) კვეთს მდინარე მტკვარს. სამშენებლო სამუშაოების წარმოების დროს მდინარის ჰიდროლოგიური რეჟიმის ცვლილება/დინების ბლოკირება ან გადაადგილება, რამაც შესაძლებელია გავლენა იქონიოს იქთიოფაუნის გადაადგილებაზე, დაგეგმილი არ არის. იქთიოფაუნაზე და წყლის ხარისხზე ზემოქმედება მოსალოდნელია მდინარის კალაპოტში და მის სიახლოვეს განსახორციელებელი სამუშაოების შესრულების დროს.

საპროექტო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის (გზის ინფრასტრუქტურის ტექნომსახურება-შეკეთება) ეტაპებზე მოსალოდნელია ინერტული და სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ნარჩენების წარმოქმნით გამოწვეული ზემოქმედების, წარმოსაქმნელი ნარჩენებისა და მართვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილი იქნება გზშ-ის ანგარიშში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო მონაკვეთზე ზედაპირული ვიზუალური დათვალიერებით არქეოლოგიური ობიექტები და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები არ ფიქსირდება. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ნატახტარი (წიწამური)-რუსთავის მონაკვეთის ლოჭინის კვანძიდან-რუსთავამდე უბნის (ლოტი #5) მონაკვეთზე პროექტის ზემოქმედების ზონაში ექცევა 227 მიწის ნაკვეთი, საიდანაც ნაწილი სახელმწიფო საკუთრებაშია. ლოტი 5-ის დერეფანში მოქცეულ ნაკვეთებზე განთავსებულია 60 შენობა-ნაგებობა (საცხოვრებელი სახლები და კომერციული ობიექტები), ასევე პროექტის დერეფანში ხვდება 85 შინამეურნეობა (368 პირი).

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშისა და საჯარო განხილვების შესახებ ინფორმაცია გავრცელდა კანონმდებლობით დადგენილი წესით, მათ შორის ინფორმაცია გამოქვეყნდა სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის რეგიონული წარმომადგენლების მიერ, საჯარო განხილვების შესახებ განცხადებები განთავსდა საქმიანობის განხორციელების სიახლოვეს, ინფორმაციის გავრცელების დამკვიდრებულ ადგილებზე. ამასთან, ინფორმაცია განთავსდა სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის ვებგვერდზე და გადაიგზავნა ცენტრის გამომწერებთან ელ. ფოსტის მეშვეობით. საჯარო განხილვების ჩატარების შესახებ ინფორმაცია, ასევე გამოქვეყნდა გაზეთში. დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვები გაიმართა 2023 წლის 14 აგვისტოს, გარდაბნის მუნიციპალიტეტში, სოფ. გამარჯვების, სოფ. ყარათაკლიას და სოფ. ყარაჯალარის ადმინისტრაციული ერთეულების შენობებში. საჯარო განხილვებს ესწრებოდნენ სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს, სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრის, შპს „გამა კონსალტინგის“, გარდაბნის მუნიციპალიტეტის, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვაზე დამსწრეთა პირთა მხრიდან, დაგეგმილი საქმიანობის სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით შენიშვნები/მოსაზრებები ძირითადად ეხებოდა სოციალური პაკეტების განხორციელებას, რაზეც საავტომობილო გზების დეპარტამენტის წარმომადგენელმა განმარტა, რომ სოციალური პაკეტების ნაწილში შეძლებისამებრ მაქსიმალურად მოხდება ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინება. საჯარო განხილვებზე დაფიქსირებული შენიშვნები/მოსაზრებები და შესაბამისი განმარტებები აისახა ოქმებში.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები/მოსაზრებები სააგენტოში არ წარმოდგენილა.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად სააგენტოს მიერ, იდენტიფიცირდა გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროები, სახეები და ობიექტები, განისაზღვრა და დადგინდა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის

მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებების საკითხები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი:

1. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
- 2.1 გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
3. გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ის ანგარიშში, ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- დაგეგმილი საქმიანობის საჭიროების დასაბუთება;
- გარემოს დაცვის მიზნით შემოთავაზებული გონივრული ალტერნატიული ვარიანტების შესახებ ინფორმაცია, შესაბამისი დასაბუთებით. მათ შორის არაქმედების (ნულოვანი) ალტერნატივის, ტექნიკური პარამეტრების ალტერნატივების, ადგილმდებარეობის ალტერნატივების ანალიზი და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული ალტერნატივების აღწერა-დასაბუთება. გზშ-ის ანგარიშის შესაბამის ქვეთავში, დეტალურად უნდა იქნეს დასაბუთებული საავტომობილო გზისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის (სამშენებლო ბანაკები, სანაყაროები და სხვ.) განთავსების ალტერნატიული ვარიანტებიდან შერჩეული ალტერნატივების გარემოსდაცვითი, სოციალური, ეკონომიკური და ტექნიკური უპირატესობები;
- დაგეგმილი საქმიანობის დეტალური აღწერა-დახასიათება, საპროექტო გზის ინფრასტრუქტურის ობიექტების აღწერა;
- საპროექტო ტერიტორიის დეტალური აღწერა/გარემო პირობების დახასიათება;
- მთლიანი გზის და საპროექტო გზის (ლოჭინის კვანძიდან-რუსთავამდე უბანი - ლოტი #5) გენერალური გეგმა, მაღალი გარჩევადობით და შესაბამისი ექსპლიკაციით, სადაც დატანილი იქნება გზის შემადგენელი ინფრასტრუქტურული ობიექტები. ასევე წარმოდგენილი უნდა იქნეს საპროექტო გზის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის GPS

კოორდინატები, Shp ფაილებთან ერთად (Shp ფაილები შესაბამისობაში უნდა იყოს გზის საპროექტო მახასიათებლებთან, ასევე ცალკე უნდა იქნეს გამოყოფილი საავტომობილო გზის, ხიდების, ესტაკადების ფენები და ბუფერული ზონები);

- საპროექტო გზიდან და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურულიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, მდინარემდე და სხვა შესაძლო ზემოქმედებას დაქვემდებარებულ ობიექტებამდე დაზუსტებული მანძილები;
- საპროექტო გზის ტექნიკური პარამეტრები (სიგრძე, სიგანე, ქანობი და სხვ.), მათ შორის: გზის კვანძების რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია, გეომეტრიული პარამეტრების, გზის საფარისა და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია, ასევე ფენით მოსიარულეთა გადასასვლელების მოწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო გზის გასასვლელების, წყალსარინი არების მოწყობის, პროფილირების და განივი დრენაჟის მიწების/კიუვეტების მოწყობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
- საპროექტო ხიდების დეტალური აღწერა, მათ შორის ხიდების ტექნიკური პარამეტრები (ბურჯების, მალის ნაშენის პარამეტრები და სხვ.), ხიდის საფარის, განივი კვეთების, სამომრავო ზოლების შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია გარემოს სხვადასხვა ფაქტორების ზეგავლენისგან საავტომობილო გზის დაცვის ღონისძიებებისა და შემოთავაზებული დამცავი ღონისძიებების ეფექტურობის შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია მშენებლობის პროცესში გამოსაყენებელი მისასვლელი გზებისა და დამატებითი გზების მოწყობის საჭიროების შესახებ. მისასვლელი გზების მოწყობის შემთხვევაში, შეფასებული უნდა იქნეს სამშენებლო სამუშაოების შედეგად გარემოს კომპონენტებზე მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- დაზუსტებული ინფორმაცია ფერდობის ჩამოჭრის საჭიროების შესახებ, შესაძლო გეოდინამიკური რისკების გააქტიურებისა და მათი მართვის ღონისძიებების მითითებით;
- დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება, პრევენციული ღონისძიებების მითითებით. მათ შორის, გზშ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნას წარმოდგენილი ინფორმაცია მშენებლობის და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების და მათი შემდგომი მართვის შესახებ, „ნარჩენების მართვის კოდექსისა“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტებით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად;
- დეტალური ინფორმაცია მშენებლობის ეტაპზე სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგების შესახებ, გამოსაყენებელი წყლის რაოდენობისა და მოპოვების პირობების მითითებით. ასევე, ინფორმაცია წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების მართვის შესახებ.

- დეტალური ინფორმაცია გზის მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპებზე წარმოქმნილი სანიაღვრე, მათ შორის გზის გარეცხვის შედეგად წარმოქმნილი წყლების მართვის შესახებ;
- საშიში გეოდინამიკური პროცესებისგან დასაცავად გათვალისწინებული საინჟინრო ღონისძიებების, ასევე მდინარის ეროზიული, ღვარცოფული ზემოქმედებისგან დამცავი ნაგებობ(ებ)ის მოწყობის შესახებ - ნაგებობ(ებ)ის ტიპის, პარამეტრებისა და ეფექტურობის მითითებით (ნაგებობები ასახული უნდა იქნეს shp ფაილებზე და სქემატურ ნახაზებზე). ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია ნაპირსამაგრი ნაგებობ(ებ)ის მოწყობით გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ;
- პროექტის ფარგლებში დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა, დასაქმებულთა შორის ადგილობრივი მოსახლეობის წილის მითითებით, ასევე ინფორმაცია პერსონალის პროფესიული და ტექნიკური სწავლების შესახებ;
- ინფორმაცია გზმ-ის ფარგლებში ჩატარებული საბაზისო/სამიეზო კვლევებისა და გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის გამოყენებული მეთოდების შესახებ.

4.1 პროექტის ფარგლებში შესასრულებელი სამუშაოების, მათ შორის სამშენებლო ბანაკისა და სანაყაროს, შესახებ ინფორმაცია, კერძოდ:

- დეტალური ინფორმაცია სამშენებლო სამუშაოების შესახებ, შესაბამისი გეგმა-გრაფიკის და ვადების მითითებით სახიდე გადასასვლელების, კვანძების და სხვა მონაკვეთების სამშენებლო სამუშაოების მითითებით), მათ შორის გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს როგორც განსახილველი, ასევე დაგეგმილი ლოტების სამშენებლო სამუშაოების ვადების შესახებ ინფორმაცია;
- მშენებლობაში გამოსაყენებელი ტექნიკის ტიპების და რაოდენობის შესახებ;
- დეტალური ინფორმაცია ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის სამუშაოების/გრუნტის სამუშაოების (მოსახსნელი ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის ფართობისა და მოცულობის მითითებით) და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით).;
- მშენებლობის პროცესში წარმოსაქმნელი ფუჭი ქანების რაოდენობა და მართვის საკითხები. ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იყოს ფუჭი ქანების/გრუნტის განთავსების მუდმივი/დროებითი ადგილების (სანაყაროები) შესახებ დეტალური ინფორმაცია სანაყაროების ფართობისა და GPS კოორდინატების (shp ფაილებთან ერთად) მითითებით). დასაბუთებული უნდა იყოს სანაყარო(ები)ს განთავსებისთვის შერჩეული ადგილ(ებ)ის გარემოსდაცვითი, სოციალური და ტექნიკური უპირატესობები;
- ფუჭი ქანების დასაწყობების პროცესში სანაყაროს სტაბილიზაციის ღონისძიებების გატარების საჭიროების შესახებ ინფორმაცია;

- დაზუსტებული ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკ(ებ)ის/სამშენებლო მოედნ(ებ)ის შესახებ, ბანაკ(ებ)ის/მოედნ(ებ)ის მოწყობისათვის საჭირო საპროექტო დოკუმენტაციის მითითებით. მათ შორის, წარმოდგენილი უნდა იყოს ბანაკ(ებ)ის/მოედნ(ებ)ის ასევე დაზუსტებული ადგილმდებარეობის (GPS კოორდინატების მითითებით, shp ფაილებთან ერთად), ფართობისა და განსათავსებელი ობიექტების შესახებ ინფორმაცია, გენ-გეგმისა და შესაბამისი ექსპლიკაციის მითითებით. შერჩეული ტერიტორიის დეტალური აღწერა დახასიათება. ამასთან, დასაბუთებული უნდა იყოს სამშენებლო ბანაკ(ებ)ის განთავსებისთვის შერჩეული ადგილის გარემოსდაცვითი და ტექნიკური უპირატესობები;
- მშენებლობისთვის საჭირო სამშენებლო მასალების მოპოვებისა და სამშენებლო მასალების დამამზადებელი ობიექტების მოწყობის შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის: დაზუსტებული ინფორმაცია მშენებლობის ეტაპზე ბეტონის კვანძისა და სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქროს მოწყობის შესახებ, შესაბამისი ფიზიკური მახასიათებლების მითითებით. ამასთან, განხილული უნდა იქნეს ბეტონის კვანძისა და სამსხვრევ-დამხარისხებელი საამქროს ექსპლუატაციის ეტაპთან დაკავშირებული ზემოქმედების საკითხები (მოწყობის შემთხვევაში);
- სამშენებლო ბანაკ(ებ)ის ტერიტორიაზე (არსებობის შემთხვევაში) საწვავის შესანახი რეზერვუარის ტიპის, ტევადობისა და განთავსების პირობების შესახებ ინფორმაცია.

4.2 გზშ-ის ანგარიშის გეოლოგიური ნაწილი, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა:

- რელიეფი (გეომორფოლოგია);
- გეოლოგიური აგებულება და ტექტონიკა;
- სეისმური პირობები;
- ჰიდროგეოლოგიური პირობები;
- საინჟინრო-გეოლოგიური (გეოტექნიკური) პირობების აღწერა (მათ შორის მონაკვეთის პიკეტური აღწერა, რომელიც თავის მხრივ უნდა მოიცავდეს ტერიტორიაზე არსებული გეოლოგიური პროცესების შეფასებასაც).

გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება:

- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე;
- საშიში გეოლოგიური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა საპროექტო ობიექტის მშენებლობა-ექსპლუატაციის პერიოდში, პრევენციული ღონისძიებების მითითებით;
- სამშენებლო ბანაკის მოწყობისათვის საჭირო შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაციის წარმოდგენა განსახილველად.

4.3 გზშ-ის ანგარიშის ბიომრავალფეროვნების შეფასების ნაწილი უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- ბიომრავალფეროვნების კუთხით ჩატარებული კვლევები მოიცავს 2019-2021 წლებს. ამასთანავე კვლევაში განხილულია მთლიანი პროექტის და არა კონკრეტულად საპროექტო უბნის ტერიტორია. გზშ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს სრულფასოვან კვლევებზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია უშუალოდ პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ მცენარეებზე, ცხოველებზე, მათ შორის იქთიოფაუნაზე, ორნითოფაუნაზე (განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდეს საერთაშორისო ხელშეკრულებებით და საქართველოს „წითელი ნუსხით“ დაცულ სახეობებზე და ჰაბიტატებზე), მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე. ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იყოს ზემოაღნიშნული კვლევის შედეგები ფოტომასალასთან ერთად;
- ზემოაღნიშნული კვლევების შედეგებზე დაყრდნობით შემუშავებული უნდა იყოს ბიომრავალფეროვნების შემარბილებელი ღონისძიებები (ასეთის საჭიროების არსებობის შემთხვევაში) და მონიტორინგის გეგმა, სადაც სამონიტორინგო დაკვირვებები მოცემული იქნება ბიომრავალფეროვნების ცალკეული კომპონენტისთვის. მონიტორინგის გეგმაში ასევე უნდა აისახოს მონიტორინგის წარმოების ხანგრძლივობისა და სააგენტოსთან ანგარიშგების პერიოდულობის შესახებ გრაფები, სათანადო ინფორმაციით. ყურადღება უნდა გამახვილდეს ასევე ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების პრევენციული ღონისძიებების ეფექტურობაზე დაკვირვების საკითხების გეგმაში სრულფასოვნად ასახვაზეც, საჭიროების შემთხვევაში დამატებითი ქმედებების დაგეგმვა-განხორციელების მიზნით;
- გზშ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ხიდის სამშენებლო სამუშაოების დეტალური აღწერა და იდენტიფიცირებული უნდა იქნეს ზემოქმედება წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ ბიომრავალფეროვნებაზე. ასევე შემოთავაზებული უნდა იქნეს ამ ზემოქმედების პრევენციული ზომები, საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებები;
- გზშ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს სამშენებლო ბანაკის, სამშენებლო და სასაწყობე მოედნების და სხვა ამგვარი ინფრასტრუქტურის მოწყობის დეტალებისა და ბიომრავალფეროვნებაზე მოსალოდნელი ზემოქმედების კონკრეტული ინფორმაცია, მათ შორის ობიექტების განთავსების წინასწარ მოაზრებული ადგილების და ამ ობიექტების ოდენობის შესახებ;
- გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს საპროექტო არეალში გავრცელებული თევზების რაოდენობრივი შეფასება (კგ/ჰა), რათა შემდგომში შესაძლებელი იყოს საპროექტო სამუშაოების შედეგად გამოწვეული ზემოქმედების შეფასება (ფონურ მდგომარეობასთან მიმართებაში).

ზემოქმედების შესწავლის მიზნით დაგეგმილია მონიტორინგის წარმოება, რომელიც უნდა განხორციელდეს როგორც საპროექტო ხიდიდან მდინარის აღმა, ისე დაღმა მიმართულებით;

5. დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება, მათ შორის ემისიები სამშენებლო ტექნიკისა და სამშენებლო მასალების დამამზადებელი ობიექტის (არსებობის შემთხვევაში) მუშაობისას, გაბნევის ანგარიშის მითითებით. ამასთან, წარმოდგენილი უნდა იყოს ატმოსფერულ ჰაერზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი და პრევენციული ღონისძიებები;
- საპროექტო გზის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება. **ხმაურისა და ვიბრაციის გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება დეტალურად შეფასებული უნდა იქნეს გარემოს სხვადასხვა კომპონენტზე, შესაბამისი შემარბილებელი და პრევენციული ღონისძიებების მითითებით;**
- პროექტის ფარგლებში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს არსებობის/მოწყობის შემთხვევაში გზმ-ის ანგარიშს თან უნდა ახლდეს ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე და გრუნტის ხარისხზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- დეტალური ინფორმაცია ზემოქმედებას დაქვემდებარებული მდინარეების (მდ. მტკვარი) და მისი შენაკადების ჰიდროლოგიური რეჟიმის (მათ შორის, მაქსიმალური ხარჯები, კალაპოტის გარეცხვის სიმაღლე და სხვ) შესახებ. ასევე, წარმოდგენილი უნდა იქნეს მაქსიმალური წყალმოვარდნის კოეფიციენტის შესახებ ინფორმაცია, რომელზეც იქნება დაპროექტებული საავტომობილო გზა, განსაკუთრებით სახიდე გადასასვლელ(ებ)ი და ნაპირდამცავი ნაგებობები;
- გეოლოგიურ და ჰიდროგეოლოგიურ გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია, პრევენციული/შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება ზედაპირული წყლის ობიექტზე, ეფექტური და დასაბუთებული შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით;
- პროექტის განხორციელების ფარგლებში, ჩამდინარე წყლების ზედაპირული წყლის ობიექტში ჩაშვების შემთხვევაში გზმ-ის ანგარიშს თან უნდა დაერთოს

კანონმდებლობით გათვალისწინებული - ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების (ზდჩ) პროექტი;

- ლანდშაფტის ვიზუალური ცვლილებით მოსალოდნელი ზემოქმედების დეტალური შეფასება და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე. ამასთან, განისაზღვროს ადამიანის ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები. გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ზემოქმედებას დაქვემდებარებული მიწის ნაკვეთების მფლობელების ინფორმირებისა და მათთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
- ინფორმაცია პროექტთან დაკავშირებით ადგილობრივი მოსახლეობის ინფორმირებისა და პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი სოციალური პაკეტების შესახებ, ასევე ინფორმაცია საჯარო განხილვაზე გამოთქმული მოსაზრებების/შენიშვნების გათვალისწინების შესახებ;
- შესაძლო პირდაპირი და არაპირდაპირი ზემოქმედების შეფასება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე, შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით (გზმ-ის ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩართული იყოს შესაბამისი კომპეტენციის სპეციალისტ(ებ)ი, რათა გამოირიცხოს შესაძლო არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების რისკები);
- პროექტის ფარგლებში სატრანსპორტო გადაზიდვებით/სამშენებლო ტრანსპორტის გადაადგილებით გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების, მათ შორის სატრანსპორტო ნაკადებზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება, შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით.
- გზმ-ის ანგარიშში დეტალურად უნდა იქნეს განხილული დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების შედეგად საპროექტო არეალში არსებული კომუნიკაციებისა და მასზე ზემოქმედების შესახებ ინფორმაცია (შესაბამისი ტექნიკური-საინჟინრო გადაწყვეტების მითითებით), ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს ზემოქმედებას დაქვემდებარებული კომუნიკაციების მფლობელების ინფორმირებისა და მათთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია. ასევე, გზმ-ის ანგარიშში ცალკე ქვეთავში უნდა აისახოს კომუნიკაციების გადატანის შედეგად გარემოს კომპონენტებზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება და შესაბამისი შემარბილებელი/საკომპენსაციო ღონისძიებები;
- დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით მოსალოდნელი გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასება და მისი აუცილებლობის დასაბუთება, რაც გულისხმობს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და

მიღებული სარგებლის ურთიერთშეწონას გარემოსდაცვით, კულტურულ, ეკონომიკურ და სოციალურ ჭრილში;

- პროექტის განხორციელებით მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის ეტაპებზე, გარემოს სხვადასხვა კომპონენტებზე, შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით. კუმულაციური ზემოქმედების შეფასების ნაწილში განხილული უნდა იქნეს საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს მსგავსი და სხვა მასშტაბური ტიპის (როგორც მიმდინარე, ისე დაგეგმილი) ობიექტების სამშენებლო სამუშაოები.
- დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით გამოწვეული გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების აღწერა, რომელიც განპირობებულია ავარიისა და კატასტროფის რისკების მიმართ საქმიანობის მოწყვლადობით;
- მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპებზე მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციების შესახებ ინფორმაცია, მართვის ღონისძიებების მითითებით. ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;
- დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში შემუშავებული **შემარბილებელი ღონისძიებების შემაჯამებელი გეგმა-გრაფიკი**;
- დაგეგმილი საქმიანობის ფარგლებში განსახორციელებელი **გარემოსდაცვითი მონიტორინგის შემაჯამებელი გეგმა** (შესაბამისი საკონტროლო წერტილების მონიტორინგის სიხშირის, მეთოდის და ა.შ მითითებით);
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები, რეკომენდაციები და საქმიანობის განხორციელების პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები.

6. საკითხები/შენიშვნები, რომლებიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშში:

- გზმ-ის ანგარიშში მოცემული უნდა იყოს ყველა შესაძლო დაბინძურების შემარბილებელი ღონისძიებები როგორც მშენებლობის, ასევე ექსპლუატაციის პერიოდში;
- გზმ-ის ანგარიშში დაზუსტებასა და კორექტირებას საჭიროებს შემდეგი ინფორმაცია: მდინარე მტკვრის მყინვარული საზრდოობის შესახებ საკითხი და ასევე ჰიდროლოგიური გაანგარიშების ერთ-ერთ ძირითად შედეგზე - 118 გვერდზე მოყვანილი ცხრილის და შესაბამისი ნახაზის შესახებ ინფორმაცია;
- გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილი უნდა იყოს საკვლევ უბანზე დაგეგმილი ნაპირსამაგრი და სხვა საინჟინრო ნაგებობების დეტალური ინფორმაცია (საპროექტო ნაგებობების გეგმაში განლაგება, განივი და გრძივი პროფილები და ა.შ);
- ცხრილი 10-ის მიხედვით საპროექტო გზის სიგრძეა 8 კმ, ასევე ცხრილი 19-ის მიხედვით საპროექტო გზის სიგრძე შეადგენს 11 კმ-ს, ასევე დასაზუსტებელია

ხიდების რაოდენობა და სიგრძეები, კერძოდ: გვ 63-ზე მითითებულია, რომ პროექტის ფარგლებში გათვალისწინებულია 3 ორმაგი ხიდი და 3 ერთმაგი ხიდის მოწყობა. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს დაზუსტებული ინფორმაცია საპროექტო გზის ჯამური სიგრძის, ასევე ხიდების რაოდენობისა და სიგრძეების შესახებ;

- სკოპინგის ანგარიშში მითითებულია, რომ ზოგიერთ მონაკვეთზე მოხდება არსებული გზის სავალი ნაწილის გაფართოება და გზაზე არსებული ხიდის დემონტაჟი. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნეს გაფართოებას დაქვემდებარებული გზის მონაკვეთისა და სადემონტაჟო ხიდის შესახებ დეტალური ინფორმაცია (სქემატურ ნახაზებზე და shp ფაილებზე ასახვით);
- სსიპ მინერალური რესურსების ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით, საპროექტო ტერიტორია კვეთს 20 წლის ვადით, შპს „დენმარკზე“ 2007 წელს სასარგებლო წიაღისეულის (გაჯი) მოპოვების მიზნით გაცემული #1001738-ის ლიცენზიის კონტურს, ასევე 20 წლის ვადით, შპს „სამგორი-ველზე“ სასარგებლო წიაღისეულის (გაჯი) მოპოვების მიზნით 2007 წელს #01022-ის და 2008 წელს გაცემული #100019-ის ლიცენზიის კონტურებს. „წიაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, აკრძალულია წიაღის ფონდის მიწების საკუთრების უფლებით, იჯარით ან სხვა ფორმით გაცემა საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სისტემაში შემავალ საჯარო სამართლის იურიდიულ პირთან - სსიპ მინერალური რესურსების ეროვნულ სააგენტოსთან შეთანხმების გარეშე, ხოლო ლიცენზირებული ობიექტის შემთხვევაში - აგრეთვე ლიცენზიის მფლობელთან შეთანხმების გარეშე. „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის, 1 პუნქტის „ა“ ქ/პუნქტის მიხედვით, 1 ტ. გაჯის მოპოვებისათვის მოსაკრებელი შეადგენს 1 ლარს. „წიაღის შესახებ“ საქართველოს კანონის 39-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით „სასარგებლო წიაღისეულის საბადოს ფართობების განაშენიანება დასაშვებია, თუ განაშენიანების მსურველი წიაღისეულის მესაკუთრეს კომპენსაციის სახით გადაუხდის სასარგებლო წიაღისეულის იმ სახეობის საფასურს (შესაბამისი წიაღისეულით სარგებლობისათვის „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის მოსაკრებლების შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი მოსაკრებლის ოდენობით), რომლით სარგებლობასაც იგი ზღუდავს ან აფერხებს დაგეგმილი განაშენიანებით“. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სსიპ მინერალური რესურსების ეროვნული სააგენტოსთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;
- შპს „საქართველოს მელიორაციის“ ცნობით, პროექტის განმახორციელებელი კომპანიის (GPI RO anas) მიერ, 2020 წლის 18 ნოემბერს კომპანიაში წარდგენილი იყო ცალკეული კვანძების საპროექტო ნახაზები, რომელზეც კომპანიას გააჩნდა

შენიშვნები, რაც გათვალისწინებულ იქნა 2020 წლის 8 დეკემბერს წარმოდგენილ საპროექტო ნახაზებში. ვინაიდან კომპანიაში არ ყოფილა წარმოდგენილი პროექტის საბოლოო ვერსია, საკითხის განხილვის მიზნით შპს „საქართველოს მელიორაციაში“ წარდგენილი უნდა იყოს პროექტის ელექტრონული ვერსია შესათანხმებლად. აღნიშნულიდან გამომდინარე, გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს შპს „საქართველოს მელიორაციასთან“ შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

- გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს „ცხოველთა გადამდები დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკურ-საკარანტინო ღონისძიებათა განხორციელების წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 ივლისის №348 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე - „საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 09 ივნისის N274 დადგენილებით დამტკიცებული „ცხოველების ჯილვითან ბრძოლის პროფილაქტიკური საკარანტინო წესით“ განსაზღვრული მოთხოვნების დაცვის შესახებ ინფორმაცია.
- სკოპინგის ანგარიშში მოიცავს ტერმინოლოგიურ უზუსტობებს, ურთიერთგამომრიცხავ და არარელევანტური შინაარსის წინადადებებს, არალოგიკურ ბმებს, ასევე დოკუმენტი სტრუქტურულად გაუმართავია და რთულად აღსაქმელია. აღნიშნული საკითხი გათვალისწინებული უნდა იქნეს გზმ-ის ანგარიშის შედგენისას. ასევე გზმ-ის ანგარიშში ცალკე თავების სახით, გასაგებად უნდა იქნეს წარმოდგენილი ინფორმაცია მთლიანი გზისა და კონკრეტულად საპროექტო მონაკვეთისთვის (ლოტი 5). ასევე, გაცნობებთ, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, გზმ-ის პროცესში წარმოდგენილი დოკუმენტაციის სისწორისა და დაგეგმილი საქმიანობისთვის საჭირო რელევანტური ინფორმაციის წარმოდგენისთვის პასუხისმგებელია საქმიანობის განმახორციელებელი ან/და კონსულტანტი;
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით ადმინისტრაციული წარმოების დაწყებისთვის - გზმ-ის ანგარიშში გათვალისწინებული უნდა იქნეს სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული თითოეული მოთხოვნა;

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული საკითხების გათვალისწინების შესახებ, ერთიანი ცხრილის სახით (გვერდებისა და (ქვე)თავების მითითებით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით, გარდაბნისა და რუსთავის მუნიციპალიტეტებში, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის, „ნატახტარი (წიწამური)-რუსთავის

მონაკვეთის ლოჭინის კვანძიდან-რუსთავამდე უბნის (ლოტი #5) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე“ **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი, შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით. გზშ-ის ანგარიში შედგენილი უნდა იყოს მოქმედი კანონმდებლობისა და სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული მითითებების სრული დაცვით.